

Karviná
ity
News

2016 – 6

Vážení čtenáři,

a máme tady poslední letošní vydání online magazínu Karviná City News, dočtete se v něm:

- Nejcennější tekutina, kterou lidé dávají zadarmo aneb dárcovství krve
- Vánoce v Karviné nabídnou pro každého něco
- Kniha jako dárek
- Umění na ulici
- Petrův zdar aneb rybářům se v Karviné daří
- ZŠ Prameny učí své žáky i zdravě vařit
- Karviná má nový web
- Rozhovor s Tomášem Janíkem o nově budované hale pro extrémní sporty
- Partnerské město v Číně: Kaili
- Tradice a historie
- Soutěž – ta zkratka nesmí chybět!

Napište nám!

Máte tip na zajímavý článek? Víte o něčem nebo někom, o kom byste si Vy i další čtenáři rádi přečetli v našem dvouměsíčníku? Napište nám na e-mail na citynews@karvina.cz.

Na stejný e-mail se můžete přihlásit také, pokud máte zájem, aby Vám dvouměsíčník Karviná City News chodil pravidelně do vaší e-mailové schránky, v tom případě nezapomeňte napsat do předmětu slovo odběr.

Nejcennější tekutina

Vlastně ani není tak drahá, lidé ji často dávají i zadarmo, a přesto je to ta nejcennější tekutina světa. Řeč je samozřejmě o lidské krvi. Darovat krev může každý zdravý člověk, který dovršil věk osmnácti let, má více než padesát kilogramů, nebere pravidelně léky, nepodstoupil v posledních šesti měsících chirurgický zákrok, nevrátil se právě z tropické oblasti apod. Kompletní pravidla naleznete na stránkách Českého červeného kříže (cervenykriz.eu) nebo také na stránkách karvinské nemocnice s poliklinikou (nspka.cz). Zde také najdete, která krev nemocnici nejvíce schází. Krevní monitor vám ukáže, zda transfúzní oddělení hlásí u vaší skupiny krve „stop stav“ – tedy této krve má dostatek, nebo „odebíráme“ – což znamená, že vás jako dárce rádi přivítají, nebo „pomoc“ – signál proto, že pokud právě vy máte tuto krevní skupinu, přijďte, prosím, darovat krev co nejdříve. Před odběrem je potřeba se telefonicky objednat.

Krevní monitor

A+ POMOC	AB+ ODEBÍRÁME	B+ POMOC	O+ ODEBÍRÁME
A- ODEBÍRÁME	AB- ODEBÍRÁME	B- POMOC	O- POMOC

Dárci krve si zaslouží ocenění

Český červený kříž Karviná na slavnostním aktu v Městském domě kultury v Karviné každoročně oceňuje dárce krve, kteří darovali krev na Transfuzní stanici v Karviné-Ráji. Letos na konci listopadu 36 dárců obdrželo Zlatý kříž III. třídy za 80 odběrů krve nebo plazmy a 84 dárců obdrželo Zlatou plaketu MUDr. J. Jánského za 40 odběrů krve nebo plazmy.

Během jednoho odběru je většinou darováno 470 ml krve (z ní může být odebrána krevní plazma). Přibližně 58 litrů krve oceněných dárců bylo darováno k záchraně lidského života, přineslo lidem tekutinu života, naději. ČČK Karviná ve spolupráci s městem Karviná dárce krve oceňuje již nejméně 10 let. Od příštího roku čeká dárce další ocenění městem.

Podle nastavených zásad lze také udělit Čestné uznání primátora, a to zejména čestným dárcům krve oceněným Zlatým křížem III. třídy (80 odběrů). Pamětní list primátora mohou obdržet čestní dárce krve ocenění Zlatým křížem II třídy (120 odběrů) a Pamětní list rady města Karviné čestní dárce krve ocenění křížem I. třídy (160 odběrů). ■

Vánoční čas v Karviné

Vánoce na zámku

1. prosince–8. ledna

Výstava unikátního betlému, který tvoří téměř 200 figurek, kde nechybí například malé peklíčko nebo orchestr Májovák, je dílem žáků ZŠ Slovenská. Součástí výstavy jsou i netradiční ozdoby, jejichž autory jsou členové kroužku šikovných rukou. Mezi ozdobami najdeme propracované oceněné kousky, ale i inspiraci pro vlastní tvorbu. Zve výstavní síň zámku Fryštát.

Centrum města

4.-22. prosince

Vánoční jarmark nabídne historickou tržnici, ve které uvidíte lití olova, práci kováře na otevřené výhni, mincovnu mistra pregéře a ukázky ražby a bude možno zakoupit symbolické mince „pod polštář“ dle starých vánočních zvyků. Čeká na vás také ovčinec, zvonička s vánočním zvonem štěstí, vánoční hudba, Ježíškova vánoční pošta pro přáníčka dětí

i dospělých, pravá slezská zabijačka a samozřejmě bohatý kulturní program plný hudby a divadla.

14. prosince

Farmářské trhy také budou v prosinci výjimečné. Probíhat budou od 9 do 17 hodin a o kulturní program se postarají děti ze ZŠ Prameny, kapely Karvinská trojka, Marod, Kroky Michala Davida (revival) a skupina „tu z tela“ Blaf.

Regionální knihovna Karviná

16. prosince

Koncert Evy Dřízgové s klavírním doprovodem Michala Bárty se bude konat od 18 hodin v literárním salóňě a představí nám skutečné perly vážné hudby.

22. prosince

Koncert Ave!band se bude konat od 19 hodin opět v literárním salóňě a potěší zejména milovníky pop-rocku.

Vánoční stromky, letos rovnou tři, koncerty, divadla, výstavy, jarmark a spousta dalšího – Karviná se ponořila do vánoční nálady, přidejte se taky.

Městský dům kultury

18. prosince

Adventní setkání *J. S. Bach trochu jinak* představí Taťanu Medveckou, Elišku Novotnou a Halinu Františákovou v hudebním bonbonku od 18 hodin v malém sále.

27. prosince

Vánoční zpěvohra *S vůní perníku* je představení složené z inscenovaných koled v podání studentů KALD DAMU. Konat se bude od 17 hodin v malém sále.

1. ledna 2017

Novoroční koncert Májováku je krásnou karvinskou tradicí, o kterou je vždy obrovský zájem. Koncert začíná v 16 hodin a se rezervováním vstupenek není radno váhat. ■

„Milý Ježíšku, naděl mi pod stromeček knížku.“

Dostáváte rádi jako dárek knížku? Vzpomínáte si na nějakou, která vás obzvláště potěšila a vryla se vám do paměti? A co naše knihovnice, který knižní dárek udělal jim tu největší radost?

„Moje oblíbená, milovaná a třikrát přečtená knížka, kterou jsem dostala o loňských vánocích: Backman, F. – Muž jménem Ove.“ Marcela Wierzgoń, knihovnice Karviná-Mizerov

„Kniha, kterou jsem dostala k narozeninám jako dárek a udělala mi velkou radost, se jmenuje Labyrint mysli – Hörbe Libor.“ Naďa Hanzlová, knihovnice Karviná-Mizerov

„Kniha, která mě velmi potěšila o minulých Vánocích a vždy se mi vybaví jako první, je nezapomenutelná svým strhujícím příběhem, jejím autorem je geniální Arturo Pérez-Reverte, se jménem je Mężczyzna, który tańczył tango.“
(V překladu Tango staré gardy.) Barbora Kołatková, knihovnice Karviná-Fryštát

„Kniha, kterou jsem byla obdarována u příležitosti narozenin, je od mé oblíbené autorky Moniky Szwaji. Velmi mne potěšila, protože je plná optimizmu, často se k ní vracím a její název je Anioł w kapeluszu.“ Marta Orszuliková, knihovnice Karviná-Fryštát

„Dočítám knížku, kterou jsem dostala k letošním narozeninám – Deník běžkyně v nejlepších letech od Zuzany Součkové.“ Markéta Kukrechtová, knihovnice Karviná-Mizerov

V novém roce se návštěvníci fryštátské knihovny mohou těšit na arteterapeutické dílny, které budou probíhat v dubnu, květnu, červnu, říjnu i listopadu. Tvoření bude zahrnovat malování kraslic, výrobu přání z papírové krajky či výrobu plastových šperků. Tvořit se však bude také v knihovně v Karviné-Mizerově, její návštěvníci se budou moci výtvarně realizovat při tvorbě bonbonového stromu nebo při výrobě adventních věnců, které se v letošním roce těšily velké oblibě. ■

Vánoční ozdoby? Co třeba ty z rukodělných dílen naší knihovny?

Výtvarné dílny pro veřejnost jsou dlouholetou nedílnou součástí kulturních akcí Regionální knihovny Karviná. V posledních letech knihovna vyrábí a tvoří nejen s dětmi, ale také s dospělými, kteří se na tyto akce vždy velmi těší a navštěvují je v hojném počtu. Velký úspěch mají arteterapeutické dílny, které se odehrávají pod taktovkou karvinských umělců a výtvarníků na Středisku hudby a umění v Karviné-Fryštátě.

Umění na ulici – na půl cesty k publiku

V umění ve veřejném prostoru, na ulici či jiných místech přístupných veřejnosti, můžeme vidět díla, která jakoby vyšla z galerií přivítat potenciální publikum „na půli cesty“, díla, které nás obklopují, zjemňují a zkrášlují naši každodennost. Zároveň v sobě mají i potenciál nás překvapit na místě, kam ani zdaleka nevstupujeme proto, že si přejeme setkat se

s uměním nebo nám naopak připomenout historii a význam daného místa. Možnost podívat se na své město jinými očima, očima zvědavého pozorovatele, nám nabídl (a ještě jistě nabídne) Okrasný spolek Karviná ve spolupráci s pedagogem a milovníkem umění ve veřejném prostoru Jakubem Ivánkem, kterému jsme položili několik otázek.

Jak Ty hodnotíš umění ve veřejném prostoru v Karviné?

Karviná má podobně jako každé větší město, které zasáhla ve 2. polovině 20. století čilá výstavba, spoustu uměleckých děl v architektuře a veřejném prostoru. Nejčastěji jde o plastiky, reliéfy, mozaiky, nástěnné malby, vitráže, sgrafita apod. z doby 50. až 80. let, kdy se při budování města na jeho uměleckou výzdobu myslelo (od roku 1965 bylo dokonce povinné vyčlenit 1 až 4 % z rozpočtu právě na umění). Dnes najdeme v Karviné jen torzo této výzdoby, neboť při přestavbách objektů v nedávné minulosti se na její zachování příliš nemyslelo. Třebaže jde o díla různých uměleckých kvalit, jsou významným dokladem kultury oné doby a její péče o veřejný prostor. Odsoudit je jako pozůstatek doby totality je nesmysl – jen malá část z nich byla prodchnuta tehdejší ideologií, a ta většinou brzy po roce 1989 zmizela. V Karviné je naopak řada děl, která dokládají progresivní umělecké trendy své doby, nebo dokonce pocházejí od předních

autorů české výtvarné scény (někdy i tehdejšími režimem znevýhodňovaných). Stačí se jen rozhlížet kolem sebe a o umění, které na ulicích potkáváme, uvažovat.

A jaké jsou Tvá oblíbená karvinská díla?

Na železničním nádraží vítají příjíždějící mozaika Martina Sladkého a reliéfy Věry Janouškové, cestou do Nového Města narazíme na plastiku Bojovníka od Jaroslava Brože (původně stávající na památníku naproti Domu kultury, kde je dnes Rudoarmějec). V čele domu kultury je rozměrná vitráž Jaroslava Králíka, za ním ve fontáně Lachtan Vincence Vinglera. Jižní

frontu domů na náměstí Budovatelů zdobí sochy Jiřího Marka, celý komplex pak sgrafita Oldřicha Vašici. V Mizerově sedí u ZUŠ uhrančivá Matka s dítětem Jiřího Myszaka, u školy stojí zase kubizující Rodina Vladislava Gajdy. V Hranicích můžeme najít Kubistické ztíšení Václava Fidricha. Ráj je na kvalitní výzdobu velmi bohatý – je tu třeba moderně provedená pohádka o tahání řepy od Ambrože Špetíka, Sportovní totem Miloslava Chlupáče či působivý Strom života Evžena Schollera v nástupním prostoru hřbitova. Lázně Darkov zdobí dívky Jana Hány a Jana Kodeta, ale také fontána se Sloupem od Konráda Babraje. Půjdeme-li zpět do centra, mineme dětský domov na Vydmuchově, kde je v atriu betonová rodina Václava Uruby, před Slezskou univerzitou zase Horník s balvanem karvinského rodáka Jindřicha Wielguse (na snímku). Zdaleka jsem nevyjmenoval ani polovinu všech v Karviné existujících děl, vypíchnul jsem pouze ty nejpozoruhodnější.

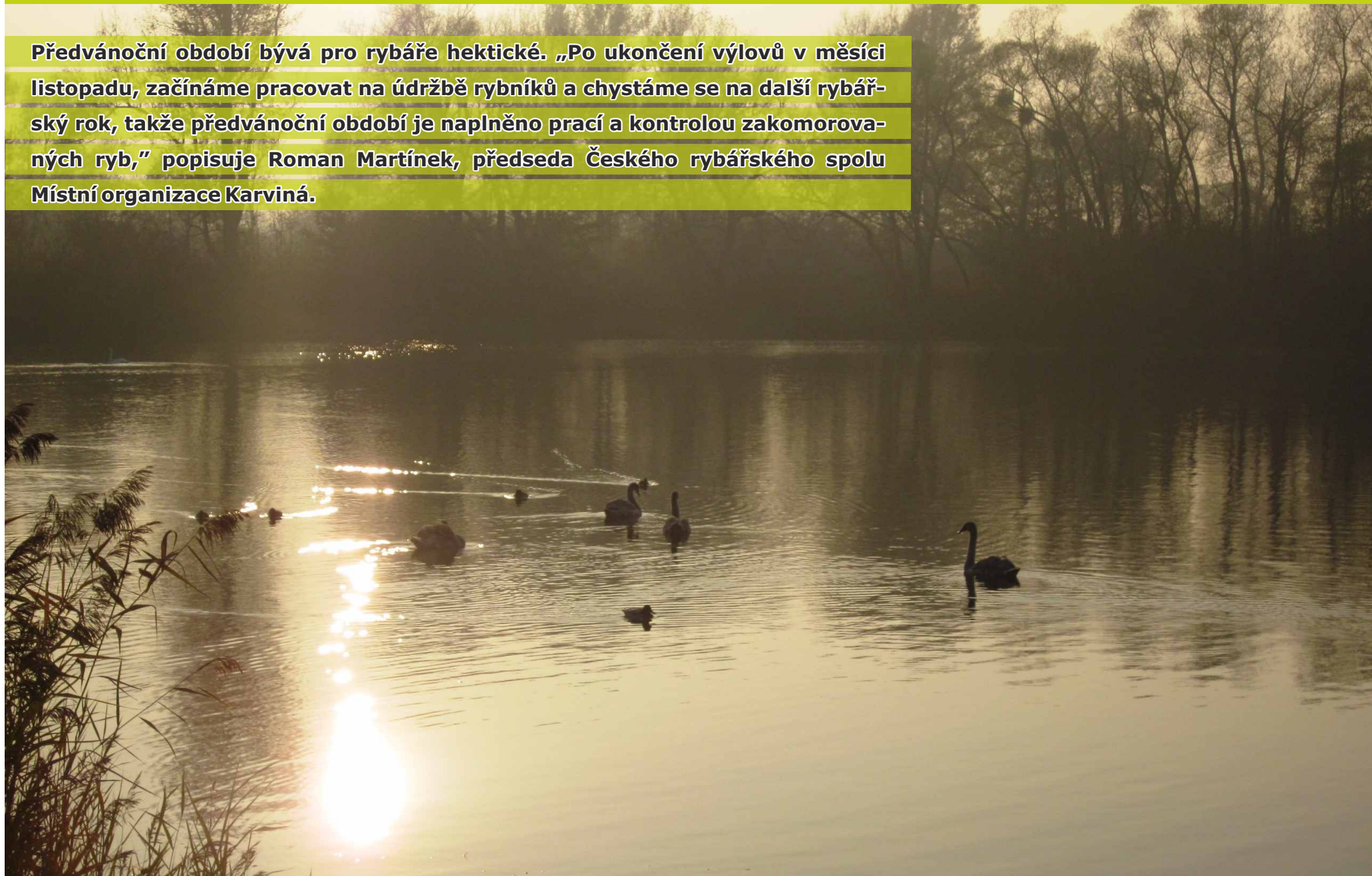
Věnujete se umění a máte také chuť vyjít „na půl cesty“?

Právě takovýmto aktivitám je určena pouliční galerie, která v současnosti sídlí v Markově ulici. Jedná se o bývalou úřední desku, která je nyní se svolením Magistrátu města Karviné využívána právě k vystavování výtvarných prací. Možnost vystavit svou tvorbu je otevřena každému, kdo má chuť touto formou komunikovat s karvinským publikem. Kontakt: michaela.zormanova@karvina.cz ■

Petrův zdar! Rybářskému spolku se v Karviné daří

Předvánoční období bývá pro rybáře hektické. „Po ukončení výlovů v měsíci listopadu, začínáme pracovat na údržbě rybníků a chystáme se na další rybářský rok, takže předvánoční období je naplněno prací a kontrolou zakomorovaných ryb,“ popisuje Roman Martínek, předseda Českého rybářského spolu Místní organizace Karviná.

Karvinský spolek rybářů vznikl v roce 1923 a v současné době má 1 400 registrovaných členů. Na rozdíl od mnoha jiných spolků není nouze ani o mládež. „Máme ve svých řadách mnoho mladých rybářů a pro ty nejmenší organizujeme kroužek, kde se pravidelně scházejí a učí se rybolovné technice a poznávání přírody. Své schopnosti si pak ověřují na závodech,“ líčí Martínek. Pro nové členy do patnácti let spolek poskytuje první povolenku k rybolovu bezplatně.

Členství v rybářském spolku ale samozřejmě není jen nahození prutu a odpočinek u vody. „Naši členové kromě chytání ryb musí také odpracovat deset hodin na našich revírech, jedná se o práce na údržbě rybníků a pořádku kolem vody. Dále prostřednictvím rybářské stráže hlídáme dodržování rybářských předpisů a vodního zákona. Nejdůležitějším úkolem naší organizace je chov ryb, který zabezpečují naši hospodáři,“ vysvětluje předseda.

Spolek má na starost dvě stě hektarů sportovních vodních ploch a dalších čtrnáct hektarů určených chovu ryb. „Nejčastěji lovenou rybou je kapr, lovíme ale i sumce, candáty a štiky. Celkově ulovené ryby na našich vodách se počítají v řádech několika tun a stovek kusů za rok, co uloví naši rybáři,“ komentuje Martínek. A mezi úlovky nechybí ani opravdu výstavní kousky. „Zatím rekordních úlovků se letos i loni dosáhlo na revíru Větrov na Zavadě, kde se lovili sumci přes dva metry a váhy kolem sedmdesáti kilogramů,“ dodává.

Rybářský spolek připravuje akce i pro veřejnost. „Naše organizace pořádá řadu závodů, na kterých si mohou zachytat i nerybáři a naše rybářská stráž navíc uskutečnila chytání ryb pro autistické děti a postižené spoluobčany, tyto dvě akce nás i naše hosty velice potěšily,“ uzavírá Martínek. ■

Aktivity spolku můžete sledovat na stránkách

<http://rybarikarvina.cz>.

ZŠ Prameny vede žáky k zdravému životnímu stylu

Okřídlené rčení „ve zdravém těle zdravý duch“ berou na ZŠ Prameny očividně velmi vážně. Svěřence tak vedou k zodpovědnému přístupu k planetě i svému zdraví. Na vyváženou a hodnotnou stravu se zaměřují v rámci projektů Skutečně zdravá škola a Menu pro změnu, v rámci kterých na podzim proběhl také Projektový den zaměřený na zdravou výživu. „Do projektu se zapojili nejen žáci základní školy, ale také

děti z naší mateřské školy. Cílem bylo zábavnou formou pochopit základy zdravého stravování, osvojit si správné stravovací návyky a získat uvědomění si odpovědnosti za vlastní zdraví,“ vysvětluje ředitelka školy Dagmar Glatzová.

Žáci například společně hodnotili, co je zdravé a prospěšné pro lidský organismus, povídali si o tom, jak je důležité jíst i ty potraviny, které patří mezi méně oblíbené

a plnili úkoly v pracovních listech. „V rámci praktické činnosti žáci připravovali ovocné a zeleninové saláty, ovocné špízy, pomazánky, zdravé bábovky. Výsledkem byla výstava zdravých jídel v tělocvičně školy. Byla sestavena porota, která hodnotila pestrost stravy, estetický vzhled, zdravotní aspekty, vyváženost a chutnost zdravého jídla. Bylo velmi těžké vybírat, jelikož žáci skutečně připravili velmi lákavé pochutiny a všem se to moc a moc povedlo. Proto se porota rozhodla, že si výhru zaslouží všechny třídy a všichni žáci jsou vítězi,“ líčí ředitelka.

Škola si pro děti za jejich snahu připravila i odměnu, kterou jim předala na Mikuláše. To ale ani zdaleka nebylo to hlavní, co dětem akce přinesla. „Doufáme, že tento projekt pomohl dětem vytvořit povědomí o zdravé výživě a nasměrovat je k tomu, aby přemýšlely o tom, jaké potraviny konzumují. Poděkování patří také žakovské radě, která pomohla s přípravou a všem, kteří se na akci podíleli,“ okomentovala Glatzová. ■

Karviná má nový web

Od listopadu má město nové webové stránky. Design byl zvolen spíše minimalistický, ale s velkým důrazem na bezchybné a pohodlné prohlížení webu na mobilních zařízeních.

Jednou ze zajímavých možností je „Zůstaňme v kontaktu“ – nachází se ve spodní části stránky a po zakliknutí červeného tlačítka „Odebírat novinky“ vám budou chodit aktuality o městě přímo do e-mailu.

Nezapomeňte:

- Chcete nám ohlásit akutní závadu? Hrozí poškození majetku nebo dokonce újma na zdraví? Použijte e-mail zavady@karvina.cz. Vaše zpráva se tak ihned dostane k pověřeným úředníkům, kteří se budou případem zabývat.
- Je pro Vás pohodlnější sledovat aktuality na Facebooku? Chcete se účastnit našich facebookových soutěží? Staňte se fanoušky stránky Karviná – oficiální stránka města.
- Máte tip na zajímavý článek? Nebo se chcete přihlásit k odběru Karviná City News? Napište nám na e-mail citynews@karvina.cz. ■

„Bude to freestylové centrum pro všechno, co má kolečka a všechny, co mají chuť,“ říká Tomáš Janík z Wheel klubu o nově vznikající hale

Bývalá hala drátoven v Karviné–Novém Městě se rychle proměňuje v azyl pro bikery, skateboardisty, in-line bruslaře a další. My jsme pro vás vyzpovídali člena Wheel klubu Tomáše Janíka.

Můžete se čtenářům představit? Co vás přivedlo ke sportu?

Jmenuju se Tomáš Janík, je mi dvacetšest let, pracuju jako skladník v jedné firmě. Jinak jsem velký příznivec tzv. freestyle bmx což je cyklistická disciplína, při které jezdec dělá různé triky, narušuje zemskou gravitaci a snaží se své hranice posouvat dál a dál. Ke sportu jsem přišel přes dobrého kamaráda, který se mu již věnoval, a naprosto mě to okouzliho. Ta možnost, co člověk

na tom kole všechno může dělat, mě fascinovala natolik, že tento sport provozuju již přes dvanáct let.

Jak dlouho v Karviné funguje Wheel klub?

Wheel klub funguje v Karviné jedenáctým rokem. Máme za sebou několik velkých soutěží, které jsme pořádali v našem venkovním bikeparku pár let po sobě. Tento sport již několik let nabírá na atraktivitě, tudíž se naše skupinka rozrůstá o stále nové

tváře. Momentálně nás je kolem třiceti fungujících členů ze širokého okolí ve věkovém rozhraní třinácti až třiceti let. Nejstaršímu členovi je třicet osm.

Halu jste si vytipovali sami, na základě čeho jste vybírali?

Hala nám padla do oka hned z několika důvodů. Je vhodně situována ve městě, její rozměry jsou ideální na výstavbu velkých a početných překážek a hlavně se nám podařilo, že město halu odkoupilo od původního vlastníka, kterým byly moravskoslezské drátovny a tudíž bude hala určena jen pro naše aktivity. Bude vedena jako freestyle centrum pro všechno, co má kolečka a všechny, co se nebojí posouvat své hranice dále. Věk nebude nijak omezen, jen se bude apelovat na používání chráničů a přileb a samozřejmě děti do patnácti let s přístupem rodiče nebo osoby starší osmnácti let. Hala bude využívána pro skateboarding, in-line brusle, BMX kola, freestyle koloběžky.

Jaké jsou s halou plány?

Halu máme v plánu neustále vylepšovat. Použijeme překážky, které máme ve svém vlastnictví ze starého bikeparku, plus nadále se budeme snažit o získávání financí na výstavbu dalších, lepších překážek. Překážky budou tvořené ocelovými konstrukcemi a povrch bude z kvalitní překližky. V hale se určitě bude nacházet tzv. foampit což v překladu znamená molitanová jáma. Jedná se o velkou ohradu, plnou molitanových kostek na nácvik obtížnějších triků před zkoušením na "ostro".

Hala bude zpřístupněna profesionálním jezdci, začátečníkům a i dětem, pro které se tam najde vyžití ve formě dětské dráhy, která bude určena pro kola, brusle i koloběžky. Do budoucna se ještě stanoví určité podmínky pro využívání haly.

Plánujete pořádat i nějaké závody nebo akce pro veřejnost?

Určitě máme v plánu udělat hned první velkou akci - otevření haly. Slibujeme si od

toho hodně, protože taková hala nemá v Česku obdoby a čekáme velkou návštěvnost jak lidí z Česka, tak určitě i z Polska. Posléze budeme pořádat různé halové „contesty“ zaměřené na různé druhy disciplín a doufáme, že si to najde svou tradici pro další ročníky.

Musím říct, že to vypadá jako poměrně nebezpečný sport. Je to pravda?

Když se řekne freestyle sport nebo extrémní sport je jasné, že určitý hazard a riziko zranění tam člověk podstupuje. Pak už záleží na každém jedinci, jak moc se chce posouvat dopředu, jak moc chce být tím nejlepším a od toho se už odvozují bohužel různá zranění. Když to člověk dělá pro radost, velká zranění se mu vyhýbají, pokud už to člověk myslí vážně a chce být na nějaké profesionální úrovni, jde do toho s tím, že to zranění prostě dřív nebo později přijde. ■

凯里

Kǎi lǐ

V minulých číslech jsme vám představili čtyři polská partnerská města Karviné – Jaworzno, Jastrzębie Zdrój, Rybnik a Wodzisław Śląski. Nyní se vydáme do poněkud větší exotiky, protože posledním partnerským městem Karviné je čínské Kaili.

Město Kaili leží v jihozápadní části Číny a patří k nejkrásnějším místům provincie a vyhledávaným turistickým cílům. Město

má asi milión obyvatel a zažívá dnes obrovský stavební boom – ať už jde o všudypřítomnou developerskou výstavbu mrakodrapových sídlišť s tisíci a tisíci byty připravenými pro nové obyvatele, nebo o výstavbu menších specifických lokalit vyčleněných pro místní menšiny, jejich tradiční život, folklór a řemesla. Dominantní jsou především národnostní menšiny Miao a Dong.

Kultura Miao se vyznačuje velkou barevností a honosnými kostýmy, pořádá více než sto slavností a festivalů za rok a typické jsou pro ni stříbrné artefakty, především dnes tradičně vyráběné šperky. Kultura Dong má podobné tradice, barevnost je ale čistší, skromnější.

Tyto kultury jsou dnes již vzácné, soustředěné jen v této čínské provincii. Miaoský venkov – tedy asi stotisícová ves, kde se žije, pracuje i staví stále dle starých tradic, pár desítek kilometrů od města – je velkou turistickou atrakcí. Oblast navštíví ročně asi milión turistů, přičemž ti zahraniční jsou tu stále vzácností – to by vedení města i provincie chtělo změnit.

Karvinský primátor a starosta lidové vlády Kaili letos v červnu podepsali memorandum o spolupráci, na které by měla navázat smlouva, která by mohla do Karviné v budoucích letech přivést také miaoský folklór nebo děti ze škol. ■

Jak se v Karviné slavily Vánoce za časů našich babiček?

Často se obracíme do minulosti s určitou nostalgií, slýcháme, že kdysi bývaly vánoční svátky méně hektické, tradičnější, s větším důrazem na rodinu a duchovní rozměr svátků. Jak to vidí ti, kteří již mohou srovnávat?

„Nepamatuju si, že by třeba v poválečné době, kdy jsem byla dítě, bylo město nazdobené jako dnes, pouze v kostele byly kolem oltáře stromečky. Vánoční stromek, který jsme měli doma, jsme zdobili malými jablky,

ořechy, střapci a kostkami cukru zabalenými v lesklém papíře,“ vzpomíná dnes osmdesátiletá Anna z Karviné-Hranic. Rodina přísně dodržovala celodenní půst a samozřejmě byla i návštěva půlnoční mše. „Stejně tak i na Silvestra, prvně se muselo do kostela poděkovat za uplynulý rok, pak až na zábavu,“ dodává Anna.

Některé tradice a rituály, které se dodržovaly ve válečné a poválečné době, přežily dodnes. „Házelo se botou, a kam se natočila špička, odtud přišel ženich, dělili jsme se oplatkou,“ vyjmenovává Anna. „My jsme vždy před večerí pod stůl nastlali seno, aby se v příštím roce dařilo dobytku, také jsme sfoukávali svíčku a pokud šel dým vzhůru, člověk v příštím roce zůstal zdravý, pokud do boku, dotyčného v příštím roce čekal odchod z domu,“ doplňuje sedmdesátiletá Terezie z Karviné-Nového Města.

Štědrovečerní večeře bývala skromnější. „Bylo pravidlem, že na stole musel být chléb a celkově dvanáct druhů jídel, aby se pro příští rok zaručila hojnost,“ popisuje Terezie. Kapra a bramborový salát bychom ale mezi nimi hledali marně. „Mívali jsme třeba knedlíky s omáčkou, kyšku s brambory a podobně, a i to jsme v té době považovali za hostinu,“ nastiňuje Anna. Samozřejmě záleželo na tom, z jakých poměrů daná rodina byla. „To se ví, že u Larischů se slavilo jinak. Rodiče mého manžela a později i on u něj pracovali, vzpomínal, že spolu s dalším služeb-nictvem měli vánoční večeři a šlechtická rodina je obdarovávala svým obnošeným oblečením, což pro ně byla samozřejmě velká paráda, dodnes doma mám hedvábnou kravatu, kterou dostal,“ popisuje Anna.

Během válečné doby Vánoce občas nesly i příchuť dramatu. „Vzpomínám si na to, že jednou se u nás během Vánoc schovával místní holič. Měl narukovat k německé armádě, což nechtěl. Pamatuji si, že k nám přišla sousedka zeptat se na nějakou hloupost, bylo nám ale jasné, že ve skutečnosti hledá právě toho holiče. Krátce předtím totiž odvedli k armádě jejího syna a ona se zlobila, že někomu jinému se podařilo uniknout. Byl skoro zázrak, že ho nezahlédla,“ líčí Anna. „Když se na konci války blížila fronta, měli jsme zas u nás na Vánoce jednu Rusínku, která během války pracovala v lágru. Dělili jsme se s ní oplatkem a ona se divila, proč jíme papír,“ přidává Anna další, už trochu veselejší, vzpomínku. ■

Soutěž

I tentokrát jsme si pro Vás připravili soutěž – přiřad'te k sobě pořekadla se stejným nebo podobným významem a svou odpověď nám pošlete do konce prosince na e-mail citynews@karvina.cz.

A) Běr kary, pujdžeš rychli na mary.	1) Rozumi tymu jak koza pětrušce.
B) Zno še na tym jak pěkoř na havjyrni.	2) Rušej lepšy tóm łopatum, bo će zafujo!
C) Foluj kopjate vozy, bo pujdžeš na kozy!	3) Gdo perlikym bije, tyn dľugo něžyje.

*Příjemné prožití vánočních svátků
a hlavně zdravý rok 2017
přeje Redakce*

citynews@karvina.cz

Vydává statutární město Karviná, IČ: 00297534, Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát,
jako elektronický dvouměsíčník.

www.karvina.cz

Obsah: Michaela Zormanová
Miroslav Hajdušík
Grafika: Jan Šimerda
Dobové fotografie: Státní okresní archiv Karviná

**DALŠÍ
VYDÁNÍ
V ÚNORU
2017**

